

Raziskovalni podatki: kako jih iskati, uporabiti in analizirati v Arhivu družboslovnih podatkov

BRIGITA BOČKAJ in SERGEJA MASTEN, ADP

Predstavitev za študente 1. letnika pri predmetu Sociološko branje in pisanje na Filozofski fakulteti, UL

6., 13. in 20. 4. 2022

Arhiv družboslovnih podatkov www.adp.fdv.uni-lj.si

- 1997
- **nacionalno podatkovno središče za družboslovje**
- dajalci podatkov iz vseh 4 univerz, zasebnih raziskovalnih centrov, SURS ...
- 600 družboslovnih raziskav s podatki + 150 metapodatki, najstarejša iz leta 1968
- cca. 500 registriranih uporabnikov letno
  - 90 % izobraževanje, 10 % znanstveno-raziskovalni
  - 100-200 raziskav prenešenih za namene sekundarne analize na leto
- član [CESSDA ERIC](#) (mednarodni konzorcij evropskih družboslovnih arhivov)
- [različni mednarodni projekti](#), CTS

ADP shranjuje podatke iz preteklih raziskav za ponovno uporabo:

- zagotavlja, da so podatki ohranjeni pred tehnološko zastarelostjo in fizičnim uničenjem.

ADP preveri, potrdi in pripravi
podatke in pripadajočo dokumentacijo
raziskave za namen dolgotrajnega
ohranjanja in druge rabe.

Vrste podatkov

CESSDA Training Working Group (2017)

Razmišljanje o tem katere vrste podatkov so dostopne, ti pomaga pri razmišljanju o tem, kaj potrebuješ in kako to najti.

kvantitativni in kvalitativni podatki

Vrste podatkov

Makro podatki

- Agregirani
  - O populaciji, o različnih skupinah, občinah, regijah in državah; običajno zgrajeni z združevanjem podatkov na nižjih enotah (npr. stopnja brezposelnosti, stopnja rodnosti).
  - Na sistemski stopnji
    - Značilnosti enot višje ravni, kot sta država ali politični sistem, npr. volilni.

Mezo podatki

- Se nanašajo na podatke o kolektivnih in družbenih akterjih, kot so podjetja, organizacije ali politične stranke.

Mikro podatki

- Podatki posameznih enot (pogosto ljudi ali gospodinjstev) pogosto iz anket, popisa ali administrativnih evidenc.

Mikro podatki

	v101	v102a	v102b	v102c	v102d	v102e	v102f	v102g	v102h	v102i	v102j	v103a	v103b
1	1	3	3	2	4	3	3	3	3	3	4	3	2
2	1	4	3	1	3	2	2	2	2	3	2	3	1
3	1	4	3	1	2	3	4	4	3	3	3	4	1
4	1	2	3	1	3	3	4	4	4	3	1	4	1
5	1	3	4	2	3	2	4	4	2	4	2	3	1
6	9	1	1	1	1	1	3	3	4	3	1	1	1
7	1	3	4	2	4	4	2	4	3	2	3	3	2
8	1	2	3	1	2	4	4	3	4	3	2	3	1
9	1	4	4	1	3	2	3	2	2	1	1	2	1
10	1	4	3	1	3	2	4	3	3	1	2	3	3
11	1	1	1	1	4	2	4	3	3	2	3	3	2
12	1	2	3	1	3	2	2	3	3	1	1	3	1
13	1	3	2	1	4	3	4	3	3	2	2	3	1
14	1	3	3	2	3	.	4	4	4	3	2	3	2
15	1	4	2	.	3	.	4	3	4	2	2	3	2
16	1	2	3	1	3	2	4	1	2	2	1	3	1
17	1	3	3	1	2	3	3	3	3	2	1	.	2
18	9	4	3	.	3	3	4	4	4	3	2	2	1

Vrste podatkov glede na časovno opredelitev

Presečno	<ul style="list-style-type: none"> • Ena časovna točka (posnetek časa) • Običajno informacije o več enotah in spremenljivkah
Ponovljeno presečno	<ul style="list-style-type: none"> • Presečna raziskava ponovljena na novem vzorcu • Podatki na različnih vzorcih omogočajo analizo trendov
Časovne vrste	<ul style="list-style-type: none"> • Niz podatkovnih točk v časovnem vrstnem redu (najpogosteje enakomerno razporejeni – npr. letna ponovitev) • Primeri: ekonomski-finančni kazalniki, naravni meteorološki pojavi
Longitudinalno	<ul style="list-style-type: none"> • Sledenje istim enotam skozi čas, npr. študije o gospodinjskih panelih zbirajo informacije iz vzorca gospodinjstev v rednih "valovih" (primer tudi raziskava SHARE – 10 ponovitev)

Štirje načini kako uporabiti arhivirane podatke

Nova analiza: uporabimo enega ali več podatkovnih virov, kombiniramo mikro in makro podatke, sekundarne podatke kombiniramo s primarnimi (primerjava v času, prostoru)

Ponovitev

Uporaba načrta raziskovanja / metodologije (npr. orodja za zbiranje podatkov)

Izobraževanje

Identificiranje potreb

Raziskovalno vprašanje?

- Kakšen bi bil idealen nabor podatkov za obravnavo tega problema?
(V realnosti je pogosto potreben kompromis)

Ključni koncepti

Operacionalizacija

Identificiranje potreb

Koga preučujete?
Npr. ljudi, odrasle, državljane EU, migrante, lokalne oblasti

Npr. specifične države ali regije / občine.

Najmlajše;
Iz določenega časovnega obdobja (npr. 2008-2018);
Najdaljše obdobje;
Podatki istih ljudi v različnih časovnih točkah.

Posameznik, gospodinjstvo, regija, država, podjetja

- Potrebujete reprezentativen (slučajni) vzorec?
- Velikost vzorca?

Preden se lotimo analize podatkov, je potrebno pregledati dokumentacijo raziskave, saj je brez podrobнega znanja o ozadju izvedbe raziskave interpretacija podatkov lahko napačna!!

Kako do podatkov v ADP

SPLETNA STRAN

www.adp.fdv.uni-lj.si

POIŠČI →

Arhiv družboslovnih podatkov

ADP
ADP-en

Catalog of ADP in Nesstar

WebView Nesstar enables:

- viewing of studies,
- performing analyses of microdata,
- downloading of data files and study descriptions on users' computer.

Before your first use of Nesstar WebView, we suggest reading the document [Nesstar Guide](#), where you can familiarize yourself with the possibilities and ways of using Nesstar. The guidelines include also the instructions on how to search our catalog.

Warning:

data files you need to [register at ADP](#).
the Nesstar WebView does not include all of the studies, deposited in the [Catalog ADP](#).
ADP different level of descriptions may apply:

ion and codebook with names of variables from the data file,
ion with names of variables with full question text.

provided through Nesstar software are undertaken at the user's risk. Neither Nesstar Ltd., the data owner or publisher accept any responsibility for the results generated. We recommend you take the time to understand the example understanding sampling and weighting. All use of data should acknowledge the copyright owner, depositor and publisher and also ensure that appropriate citation is made in any subsequent publications.

ARHIV DRUŽBOSLOVNIH PODATKOV

Analiziraj podatke! Deli raziskavol! Prispevaj k znanosti!

Prijava na eNovice

UPORABI PODATKE PREDAJ RAZISKAVO USPOSABI SE SPOZNAJ ADP

Q IŠČI

Uporabi podatke // Katalog ADP

Seznam raziskav po: Šifri raziskave Serijah Vsebinskih področijh Dajalih Letu izdelave Letu objave Avtorjih Mednarodnih raziskava

Seznam raziskav po šifri raziskave

ID raziskave	Naslov raziskave, vsebinska področja	Dostop
AA	Alpe - Jadran regije vsebinsko področje: DRUŽBA IN KULTURA, DRUŽBA IN KULTURA - kulturna in nacionalna identiteta, Izdelal: C.J.M.	
ABR97	Mednarodna raziskava o veri in odnosu do cerkve 1997 vsebinsko področje: DRUŽBA IN KULTURA, DRUŽBA IN KULTURA - vera in vrednote, nacija, vira, imovina itd. ... delno novata in deljena. Izdelal: C.I.H.	

Kaj najdeš na spletni strani?

- ✓ Opis raziskave
- ✓ Opis podatkov
- ✓ Povezana gradiva in objave

NESSTAR

<http://nesstar2.adp.fdv.uni-lj.si/>

Kaj najdeš na Nesstar-ju?

+ ....

✓ Omogoča analizo preko spletja

nesstar

snemi podatke
opis

Status raziskave: 4 - Polni opis raziskave in kodirna knjiga spremenljivk s polnim besedilom vprašanj.

→ ANALIZIRAJ

Načini iskanja podatkov

SPLETNA STRAN

- Šifra raziskave
- Serija
- Vsebinsko področje
- Dajalci
- Leto izdelave
- Leto objave
- Avtor
- Mednarodne raziskave

Vodič po NESSTARJU

https://www.adp.fdv.uni-lj.si/publikacije_adp/publikacija/319/

NESSTAR

- Enostavno iskanje → iščemo *besede* znotraj katerega koli polja v metapodatkih, kot jih ponuja Nesstar
- Napredno iskanje → iščemo *raziskave, spremenljivke ali tabele*
→ lahko določimo polje iskanja (povzetek, vprašanje, ...)
→ iskanje po različnih kriterijih: katalog ADP in ADP-en, kot rezultat iskanja pa lahko izberemo seznam raziskav ali seznam spremenljivk

Kaj so metapodatki v ADP?

- ✓ Avtor
- ✓ Producent
- ✓ Finančna podpora
- ✓ Serija
- ✓ Vsebinska področja
- ✓ Povzetek
- ✓ **Čas zbiranja podatkov**
- ✓ **Časovno pokritje**
- ✓ Geografsko pokritje
- ✓ **Enota za analizo**
- ✓ **Populacija**
- ✓ Kdo je opravil zbiranje podatkov
- ✓ **Tip vzorca**
- ✓ Uteževanje
- ✓ **Citiranje**
- ✓ Sorodne raziskave
- ✓ Vprašalniki in povezano gradivo

SLOVENSKO JAVNO MNENJE 2020/1: OGLEDALO JAVNEGA MNENJA, ŽIVLJENJE IN STALIŠČA V ČASU EPIDEMIJE COVID-19

[Opis raziskave](#) [Opis podatkov](#) [Spremna gradiva](#) [Pregledovalnik Nesstar](#)

Osnovne informacije o raziskavi

ADP - IDNo: SJM201

DOI: https://doi.org/10.17898/ADP_SJM201_V1

Glavni avtor(ij):

Hafner Fink, Mitja
Kurdija, Slavko
Malnar, Brina
Polič, Marko
Uhan, Samo

[Ostali \(strokovni\) sodelavci »](#)

Izdelal datoteko podatkov:

CJMMK - Center za raziskovanje javnega mnenja in množičnih komunikacij (Ljubljana; 2020)

Finančna podpora:

Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije

Serija:

- SJM/Slovensko javno mnenje [Več »](#)

Vsebina raziskave

Ključne besede ADP: zaupanje, zaupanje v institucije, zadovoljstvo z življenjem, samoočena zdravja, odnos do demokracije, odnos do priseljevanja, politična orientacija, vrednote, religija, verovanje, občutek ogroženosti, socialni stiki, vsakdanje življenje, socialni stiki, epidemija, covid-19

Opis raziskave na spletni strani

Katalog ADP / medzgw19

ZGODOVINA MEDIEV, 2019: KULTURNA ZGODOVINA WALKMANA

Opis raziskave

Opis podatkov

Spremna gradiva

Pregledovalnik Nessstar

Osnovne informacije o raziskavi

ADP - IDN: MEDZGW19

DOI: https://doi.org/10.17898/ADP_MEDZGW19_V1

Glavni avtor(i):

Pušnik, Maruša

Ostali (strokovni) sodelavci »

Izdelal datoteko podatkov:

FDV - Fakulteta za družbene vede (Ljubljana; 2019)

Finančna podpora:

Financiranje iz lastnih sredstev. Zbiranje je potekalo v okviru predmeta Zgodovina medijev na Fakulteti za družbene vede.

Serija:

- MEDZG/Zgodovina medijev Več »

Vsebina raziskave

Ključne besede ADP: zgodovina medijev, zgodovina, mediji, množični mediji

Ključne besede ELSST:

MNOŽIČNI MEDJI, MEDIJSKE ŠTUDIJE

Vsebinska področja CESSDA

MEDIJI, KOMUNICIRANJE IN JEZIK

ZGODOVINA

Vsebinsko področja CERIF

Tisk in komunikacijske vede

Vsebinska področja ADP

UPORABA WALKMANA

POSLUŠANJE GLASBE

TEHNOLOGIJA

STATUSNI SIMBOL

Povzetek:

Namen raziskave je spoznati rabo medija - Walkmana, v zgodovinski perspektivi in njegov pomen v vsakdanjem življenju v preteklosti. Izhajamo iz teoretskih izhodišč medijskih in kulturnih študij. Danes "mrvi" medij je v 1980-ih in 1990-ih letih prejšnjega stoletja živel svoja zlata leta, zato je bil cilj rekonstruirati njegov pomen, vlogo in rabe v družbi v preteklosti. Kulturna zgodovina že pozabljenega medija nam tako razkriva nekatere rabe medijev, ki so bile prisotne že v preteklosti in so se danes z digitalnimi mobilnimi mediji močno razširile.

POGOJI UPORABE:

Licenca Creative Commons Priznanje avtorstva

sprememljivo | opis

združen opis raziskave

STATUS RAZISKAVE

3 - Polni opis raziskave in kodirna knjiga z imeni spremenljivk iz podatkovne datoteke.

KATEGORIJA RAZISKAVE

4 - raziskave z omejenim konceptualnim okvirom, manj metodološko izpopolnjene

Kako citirati to RAZISKAVO?

Pušnik, M. (2019). Zgodovina medijev, 2019: Kulturna zgodovina Walkmana [Podatkovna datoteka]. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Arhiv družboslovnih podatkov. ADP - IDN: MEDZGW19. https://doi.org/10.17898/ADP_MEDZGW19_V1

Cobiss tip: 2.25

Datum prve podatkovne objave: 2019

SORODNE RAZISKAVE

MEDZG - Zgodovina medijev: Opis serije

Metodologija

Čas zbiranja podatkov: 31. marec 2019 - 22. maj 2019

Čas izdelave: 2019

Država: Slovenija

Geografsko pokritje: Slovenija

Enota za analizo: Posameznik

Populacija: Primarno je v vzorec bil izbran eden izmed staršev ali teta/stric (izjemoma pa tudi kdo drug), ki je uporabljal Walkman v času svoje mladosti (ko je izšel Walkman).

Izklučeni: /

Zbiranje podatkov je opravil: Študentje pri predmetu Zgodovina medijev v študijskem letu 2018/2019.

Tip vzorca: Neverjetnostno: priložnostno

Vsek študent je k sodelovanju povabil enega od staršev ali teto/strica (izjemoma tudi koga drugega), ki je v svoji mladosti uporabljal Walkman.

Način zbiranja podatkov: Osebni intervju

Opazovanje na terenu z udeležbo

Uteževanje: Brez utreževanja.

Omejitve dostopa

Podatki in dokumentacija so na voljo pod mednarodno licenco Creative Commons Priznanje avtorstva 4.0. Arhiv izroča podatke uporabnikom samo za namen, ki ga posebej opredeli, ob zagotovitvi spoštovanja profesionalnih etičnih kodeksov. Uporabnik se posebej zaveže, da bo skrbel za tajnost podatkov in opraviljal analize brez poskusov identifikacije posameznika.

Kontakt: Arhiv družboslovnih podatkov

Pri objavah, ki bi sledile na podlagi podatkov, je potrebno polno citirati avtorja in Arhiv.

Vsek uporabnik je dolžan opozoriti na morebitne pomembnejšosti gradiva in poslati Arhivu 2 kopiji nastalih besedil.

Uporabnik naj pred uporabo pozorno prebere spremeljajočo dokumentacijo in se v primeru nejasnosti obrne na avtorje raziskave ali Arhiv.

Opis podatkov in iskanje željenih pojmov znotraj opisa spremenljivk s funkcijo CTRL+F

Slovensko javno mnenje 2015: Mednarodna raziskava Stališča o delu (ISSP 2015), Mednarodna raziskava Stališča o vlogi države (ISSP 2016), Ogledalo javnega mnenja in raziskava Stališča o varnosti

Opis raziskave Opis podatkov Spremljiva gradiva Pregledovalnik Nesstar

Osnovne informacije o datoteki podatkov

SJM15 - Slovensko javno mnenje 2015: Mednarodna raziskava Stališča o delu (ISSP 2015), Mednarodna raziskava Stališča o vlogi države (ISSP 2016), Ogledalo javnega mnenja 2015 in raziskava Stališča o varnosti [datoteka podatkov]

ID datoteke: F1

*.txt - TEKST

- število spremenljivk: 373
- število enot: 1024

Verzija: december 2016

R11B Ali menite, da bi slovenska država morala imeti pravico... spremljati elektronsko pošto in vse druge informacije, ki se izmenjujejo na internetu Ali menite, da bi slovenska država morala imeti pravico...?

spremljati elektronsko pošto in vse druge informacije, ki se izmenjujejo na internetu

Vrednost	Opis	Frekvenca
1	zagotovo bi morala imeti to pravico	34
2	verjetno bi morala imeti to pravico	115
3	verjetno ne bi smela imeti te pravice	284
4	zagotovo ne bi smela imeti te pravice	536
8	ne vem	55
9	b.o.	0

Veljavni odgovori	Neveljavni odgovori	Minimum	Maksimum	Aritmetična sredina	Standardni odklon
969	55				

Vrednosti spremenljivk od 1 do 4

Iskanje poteka znotraj vprašanja, imena spremenljivk ter label spremenljivk in vrednosti (npr. SPOL)

[Več »](#) potrebno odpreti celotni seznam spremenljivk

SLOVENSKO JAVNO MNENJE 2020/1: OGLEDALO JAVNEGA MNENJA, ŽIVLJENJE IN STALIŠČA V ČASU EPIDEMIJE COVID-19

Opis raziskave

Opis podatkov

Spremna gradiva

Pregledovalnik Nesstar

Gradiva o izvedbi raziskave

1. Hafner Fink, Mitja (2020). [SJM20/1: Slovensko javno mnenje 2020: Življenje in stališča v času epidemije covid-19 \[Vprašalnik\]](#)

Rezultati raziskave

1. Hafner Fink, Mitja (2020). [SJM2020/1: Slovensko javno mnenje 2020: Ogledalo javnega mnenja, Življenje in stališča v času epidemije covid-19. Poročilo o izvedbi raziskave in sumarni pregled rezultatov.](#)
2. Blejec, Marjan (1969-1970). [POROČILA iz raziskave Slovensko javno mnenje 69: Načrti in analiza vzorcev za ankete "Slovensko javno mnenje" SJM68, SJM69 in SJM70.](#)

Povezane objave

1. Hafner-Fink, Mitja in Uhan, Samo (2020). [Life and attitudes of Slovenians during the COVID-19 pandemic: The problem of trust.](#)
2. Švara, Sergio (2016). [Vsebine anket SJM 1968 - 2016.](#)
3. Toš, Niko (1997). [Vrednote v prehodu I. Slovensko javno mnenje 1968-1990.](#)
4. Toš, Niko (1999). [Vrednote v prehodu II. Slovensko javno mnenje 1990-1998.](#)
5. Toš, Niko (2004). [Vrednote v prehodu III. Slovensko javno mnenje 1999-2004.](#)
6. Toš, Niko (2009). [Vrednote v prehodu IV. : Slovensko javno mnenje 2004-2008.](#)
7. Toš, Niko (2012). [Vrednote v prehodu V. : Slovenija v evropskih primerjavah : evropska družboslovna raziskava 2002-2010.](#)
8. Toš, Niko (2012). [Vrednote v prehodu VI. : Slovenija v mednarodnih primerjavah 1992-2011 : \[evropska, svetovna raziskava vrednot 1992-2011\].](#)
9. Toš, Niko (2013). [Vrednote v prehodu VII. : Slovenija v mednarodnih in medčasovnih primerjavah : SJM - ISSP 1991-2012.](#)

Hitri vodič po Nesstarju

- ADP
  - [AA]³ Alpe - Jadran regije
  - [ABR97]¹ Mednarodna raziskava o veri in odnosu do cerkve 1997
  - [ADS - Anketa o delovni sili]
  - [APC - Anketa o porabi časa]
  - [APG - Anketa o porabi v gospodinjstvih]
  - [AZK - Anketa o žrtvah kriminala]
  - [BGP - Mediana Branost, Gledanost, Poslušanost]
  - [BRANST01]³ Anketa o bralnih navadah in angažiranosti študentov
  - [CCEB - Evrobarometer držav kandidatik]
  - [CCS91]¹ Medkulturna raziskava o stališčih do dela in spolov 1991-2003
  - [CEEB - Evrobarometer srednje in vzhodne Evrope]
  - [CESTE - Ceste]
  - [CIVITAS Elan - Čistejši in boljši promet v mestih]
  - [CSES - Mednarodna raziskava volilnih sistemov]
  - [CVSV - Upravljanje človeških virov v Slovenski vojski]
  - [DCESTE06]³ Raziskava zadovoljstva uporabnikov državnih cest
  - [DEVIAC86]² Deviacije na Slovenskem pred sto leti
  - [DIOSCU07]³ Razširitev na vzhod, razširitev na zahod : Kulturna srečanja v evropskem gospodarstvu in družbi po vstopu v EU
  - [DIPFDV13]³ Diplomanti FDV na delu v tujini, 2013

Serija
Klik na + in se
odpre seznam

Nesstar ima tri osnovne zavihke, preko katerih pridobivamo informacije oziroma izvajamo različne operacije: OPIS (privzeta nastavitev), TABELA IN ANALIZA.

OPIS:

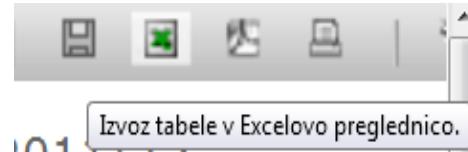
- metapodatki (opis raziskave, opis datotek, ostalo gradivo)
- opis spremenljivk (vprašanje, frekvence)

TABELA:

- frekvenčne / križne tabele
- opisne statistike
- grafikon

ANALIZA:

- korelacija
- regresija

Prenos datoteke

POTREBNA REGISTRACIJA
(uporabniško ime in geslo)

Metapodatki/Opis spremenljivk

METAPODATKI → Opis raziskave → Opis datotek → Ostalo gradivo

Med metapodatki najdemo informacije kot so avtorji raziskave, leto izvedbe raziskave, vsebina raziskave, metodologija, objave, povezave do sorodnih raziskav. Najdemo pa tudi opis podatkovne datoteke in spremljajočega gradiva, kot so vprašalniki in šifranti.

Arhiv družboslovnih podatkov

OPIS TABELA ANALIZA

Datoteka podatkov [POPIS15C]² Registrski popis 2015 : Vzorec mikropodatkov za izobraževalni namen: 5-odstotni vzorec oseb, ki so člani družine

Vzorec mikropodatkov za izobraževalni namen: 5-odstotni vzorec oseb, ki so člani družine

Povzetek

Registrski popis 2015 je eno od statističnih raziskovanj rednega dela programa statističnih raziskovanj, ki jih izvaja Statistični urad Republike Slovenije (SURS). Registrski popis je način priprave podatkov o prebivalstvu, gospodinjstvih, družinah in stanovanjih, pri katerem statistično povežemo podatke iz obstoječih administrativnih in statističnih virov brez dodatnega zbiranja na terenu. S prehodom na registrski popis se je Slovenija pridružila redkim evropskim državam, ki so tak način zbiranja in obdelave podatkov o prebivalstvu, gospodinjstvih in stanovanjih že izvedle z namenom zmanjšati administrativne ovire in znižati stroške raziskovanja. V podatkovno datoteko so vključene spremenljivke, ki opisujejo značilnosti družine. Podatki so primerni za izobraževalni namen. Stopnja opisa: 3 - Polni opis raziskave in kodirna knjiga z imeni spremenljivk iz podatkovne datoteke. Izvorni opis raziskave dostopen na seznamu raziskav ADP na naslovu <http://www.adp.fdv.uni-lj.si/opisi/popis15c.xml> * - Register-based Census 2015 is one of the regular statistical surveys conducted by the Statistical Office of the Republic of Slovenia. Register-based Census is a method of producing data on population, households, families and dwellings with statistical linkage of existent administrative and statistical data sources without using fieldwork enumeration. With the transition to the register-based census, Slovenia joined few European countries that had already implemented this way of collecting and processing data on population, households and dwellings to reduce the administrative burden and lower research expenses. Data includes only variables describing family characteristics. Data are to be used for educational purposes.

Metapodatki

- Opis raziskave
- Opis datotek
- Ostalo gradivo
- Opis spremenljivk
- Družina
- Id_Utež
- Uporabniško določene spremenljivke
- Zaznamki

Vaja 1

Izpišite osnovne informacije o raziskavi **SJM201**,
ki so pomembne za interpretacijo podatkov.

Dostop do podatkov

Končno sem našel podatke, ki mi ustrezajo. Kako do njih?

Odprti podatki

Vsek uporabnik, brez registracije (priznanje vira / avtorja)

Registracija

- Vnos podatkov v registracijski obrazec
- Potrebna odobritev arhiva
- Prijavite specifično rabo podatkov

Pogoji uporabe

- Ne bom poskušal identificirati posameznikov, gospodinjstev ali organizacij
- Podatkov ne bom delil z drugimi
- Podatki so najpogosteje dostopni samo za nekomercialne / raziskovalne namene

Prenos

Neposredno iz kataloga

Registracija za dostop do gradiv

Uporabi podatke / Kako do podatkov? / 4. Registriraj se

4. REGISTRIRAJ SE

Publication date: 28. 09. 2017

Revision date: 11. 10. 2017

Večina podatkov iz kataloga ADP je uporabnikom dostopna šele po registraciji. Za dostop do podatkov je potrebno izpolniti obrazec, v katerem se uporabnik identificira, opredeli uporabo gradiva in izrazi strinjanje s Splošnimi določili in pogoji uporabe. Za dostop do občutljivejših podatkov mora uporabnik izpolniti tudi Vlogo za dostop do gradiva na zahtevo.

Prosimo vas, da obrazec izpolnite z zahtevanimi podatki. Polja označena z * so obvezna. Na podlagi vašega zahtevka vam bomo določili uporabniško ime in geslo in vam ju poslali na vaš e-naslov. Dodatne informacije so na voljo v dokumentu »Pomoč pri izpolnjevanju obrazca«.

Polja označena z * so obvezna polja. Prosimo, da jih izpolnite.

Ime*:	<input type="text"/>	
Priimek*:	<input type="text"/>	
Ustanova:	<input type="text"/>	
Naslov*:	<input type="text"/>	
E-naslov*:	<input type="text"/>	
Potrditev e-naslova*:	<input type="text"/>	
Kategorija uporabnika*:	<input type="text" value="-- Izberi --"/>	
Šifra raziskovalca:	<input type="text"/>	
Namen uporabe gradiva*:	<input type="text" value="-- Izberi --"/>	

Pomoč pri izpolnjevanju

Pozabljeno geslo

Dostop do podatkov

VLOGA ZA DOSTOP DO GRADIV NA ZAHTEVO

Za dostop pod posebnimi pogoji je potrebno izpolniti vlogo. Več o tem v rubriki »Dostop pod posebnimi pogoji«.

Vloga za dostop

Pri uporabniškem imenu
namesto "@" vpišete "AT"

Geslo je veljavno
do konca tekočega
študijskega leta

... in še

Izberite način uporabe gradiva. Izbirate lahko med *analizo podatkov preko spletnega vmesnika* ali *prenosom k sebi*. V primeru, da ste podatke prenesli k sebi, jih v nadaljevanju analizirajte v ustreznih statističnih programih.

**Način uporabe
gradiva. Gradivo
bom*:**

Sporočilo za ADP:

Izberi

Izberi

1) analiziral prek spletnega vmesnika

2) analiziral prek spletnega vmesnika / prenesel k sebi, na lokalni računalnik

Nisem robot.

reCAPTCHA
Zasebnost - Pogoji

Predogled vsebine

Izbirate lahko med analizo podatkov preko spletnega vmesnika (za manj večje uporabnike) ali prenosom k sebi, kjer lahko podatke analizirate v statističnih programih. Glede na omejitve dostopa posamezne raziskave, kategorijo uporabnika, namena uporabe in načina analize, se oblikujejo različni uporabniški profili.

Dostop do podatkov v ADP

<https://www.adp.fdv.uni-lj.si/uporabi/kako/pravila/>

Vrste dostopa v ADP:

- **Prosti dostop** (ni potrebno registrirati, uporaba omejena z zakonodajo, etičnimi pravili in avtorskimi pravicami)
- **Standarden dostop** (registracija, analiza in prenos podatkov, v celoti anonimizirani podatki – **PublicUseFile**)
- **Dostop pod posebnimi pogoji:** potrebno dovoljenje izvirnih avtorjev ker:
  - podatki morda niso v celoti anonimizirani – **ScientificUseFile**,
  - datoteka je pod embargom,
  - datoteka dostopna le naročniku in izvirnim avtorjem.

Poleg običajne registracije je potrebno izpolniti „**Vlogo za dostop do gradiva na zahtevo**“, ki se jo na ADP pošlje po elektronski pošti

- Vlogo obravnava *Komisija za zaščito zaupnosti ADP*, ki lahko odobri dostop do podatkov na dva načina:
  - dostop preko varne povezave
  - dostop v varni sobi (v prostorih ADP, t.i. Secure Use File – ScUF)

DOLOČILA IN
POGOJI
UPORABE SO
ZAVEZUJOČI

RABA PODATKOV LE ZA
OPREDELJEN NAMEN OB
REGISTRACIJI

VARSTVO PODATKOV
OB PRENOSU IN
UPORABI

Splošna določila in pogoji uporabe podatkov iz ADP

<https://www.adp.fdv.uni-lj.si/uporabi/kako/pravila/#pogoji>

OBVEŠČANJE O
MOREBITNIH
NAPAKAH ALI
POMANJKLJIVOSTIH
POVEZANIH S
PODATKI

OBVEŠČANJE O
PUBLIKACIJAH

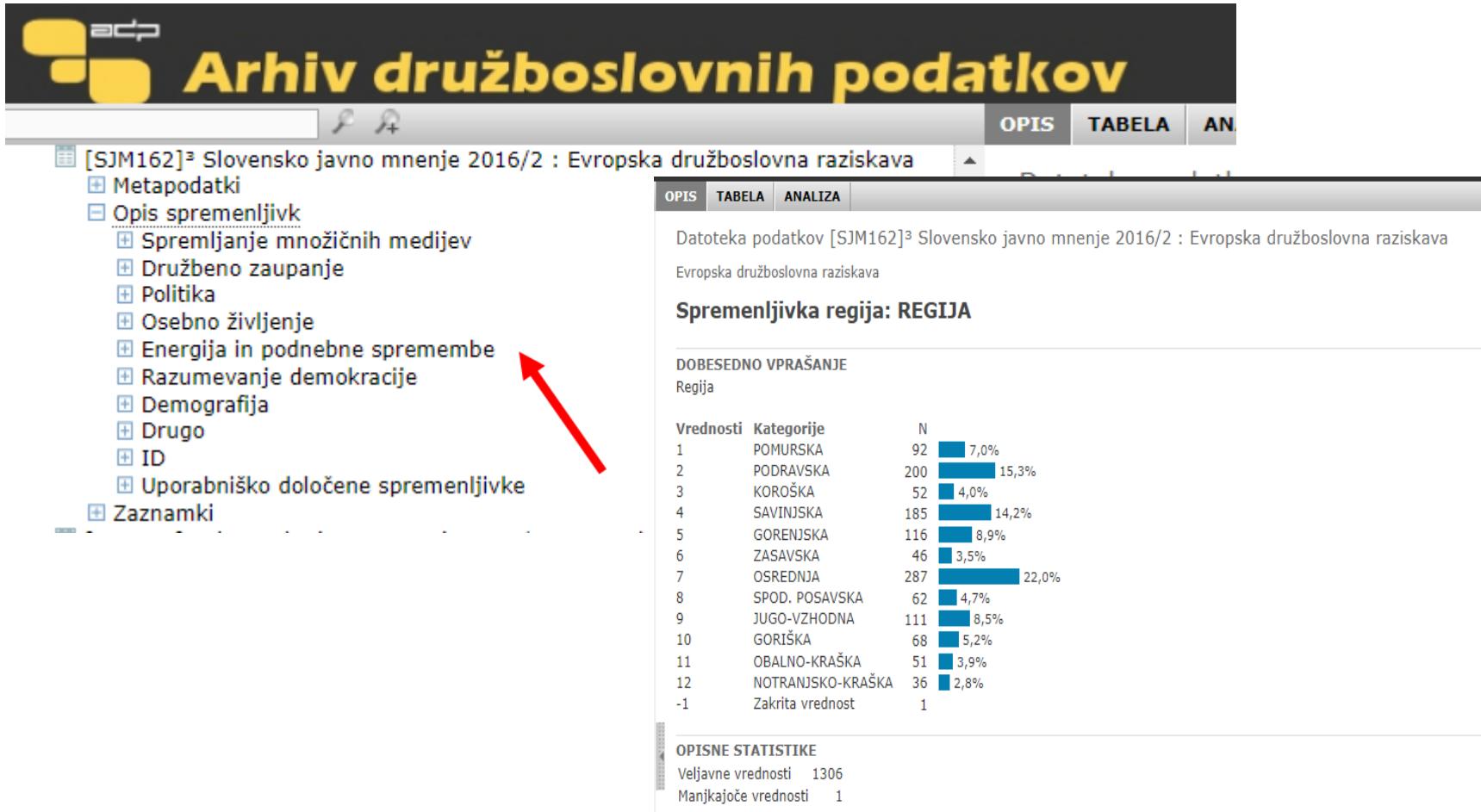
SANKCIJE: kazenska in
odškodninska
odgovornost uporabnika

CITIRANJE
- podatkov
- gradiv (npr. vprašalnik)

Preprosta analiza podatkov z Nesstarjem

OPIS SPREMENLJIVK → spremenljivke so razvrščene v skupine, ki so vsebinsko oblikovane in sledijo vprašalniku

The screenshot shows the 'Arhiv družboslovnih podatkov' application interface. On the left, a sidebar displays a tree view of variables under '[SJM162]³ Slovensko javno mnenje 2016/2 : Evropska družboslovna raziskava'. The 'Opis spremenljivk' node is expanded, showing categories like 'Spremljanje množičnih medijev', 'Družbeno zaupanje', etc. A red arrow points from this sidebar towards the main content area.

The main content area includes:

- A header with tabs: OPIS (selected), TABELA, ANALIZA.
- A sub-header: Datoteka podatkov [SJM162]³ Slovensko javno mnenje 2016/2 : Evropska družboslovna raziskava.
- A section title: Spremenljivka regija: REGIJA.
- A sub-section title: DOBESEDNO VPRAŠANJE.
- A table showing the distribution of responses by region:

Vrednosti	Kategorije	N	%
1	POMURSKA	92	7,0%
2	PODRAVSKA	200	15,3%
3	KOROŠKA	52	4,0%
4	SAVINJSKA	185	14,2%
5	GORENJSKA	116	8,9%
6	ZASAVSKA	46	3,5%
7	OSREDNJA	287	22,0%
8	SPOD. POSAVSKA	62	4,7%
9	JUGO-VZHODNA	111	8,5%
10	GORIŠKA	68	5,2%
11	OBALNO-KRAŠKA	51	3,9%
12	NOTRANJSKO-KRAŠKA	36	2,8%
-1	Zakrita vrednost	1	
- An 'OPISNE STATISTIKE' section with:
  - Veljavne vrednosti: 1306
  - Manjkajoče vrednosti: 1

Preprosta analiza podatkov z Nesstarjem

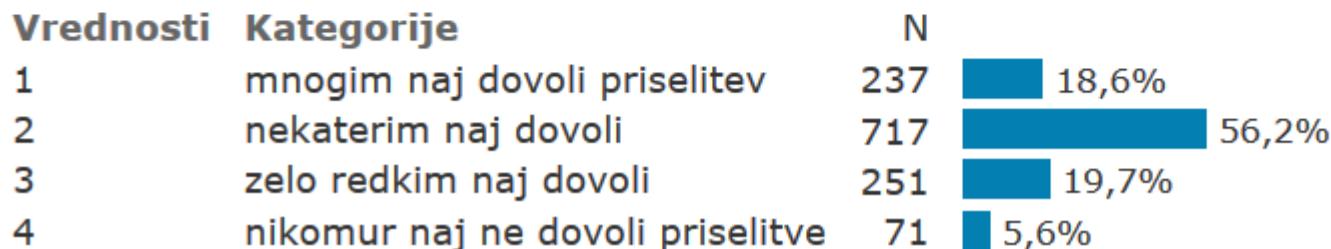
[SJM162]³ Slovensko javno mnenje 2016/2 : Evropska družboslovna raziskava

PREDTEKST VPRAŠANJA

Sedaj pa sledi nekaj vprašanj o ljudeh iz drugih držav, ki prihajajo živet v Slovenijo...

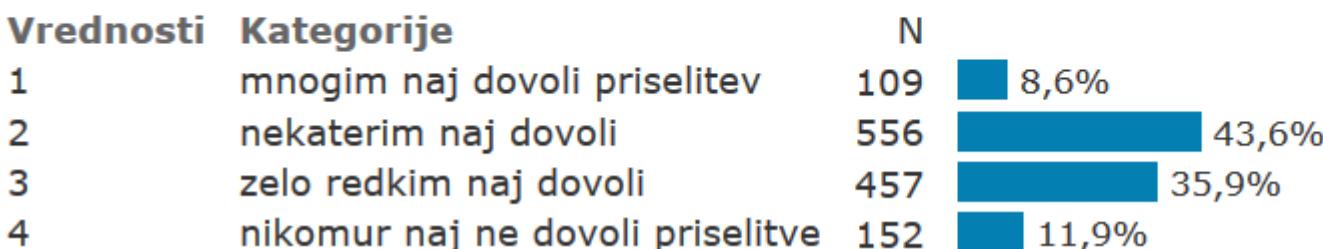
DOBESEDNO VPRAŠANJE

Kaj menite, v kolikšnem obsegu naj Slovenija dovoli priseljevanje ljudi s podobnim narodnostnim izvorom, kot ga ima večina prebivalcev Slovenije?

DOBESEDNO VPRAŠANJE

Kaj pa ljudem z drugačnim narodnostnim izvorom, kot ga ima večina prebivalcev Slovenije?

Preprosta analiza podatkov z Nesstarjem

KORAK 1 →
Kliknem na listič TABELA

KORAK 2
Spremenljivko bodisi
dodamo v vrstico, stolpec, v
podtabelo ali pa zanjo
izračunamo opisne statistike
(levi klik miške na
spremenljivko v seznamu levo)

OPIS   TABELA   ANALIZA

Datoteka podatkov [SJM162]³ Slovensko javno mnenje 2016/2 : Evropska družboslovna raziskava

Evropska družboslovna raziskava

	Izberite 'Dodaj v stolpec'			
Izberite 'Dodaj v vrstico'	Za zapolnitev te tabele morate izbrati spremenljivko iz seznama na desni, jo označiti in jo dodati v vrstico, stolpec ali podtabelo. Za izbrano spremenljivko lahko izračunate tudi opisne statistike.			

- vi? Ocenite s pomočjo te lestvice.
- Sedaj pa sledi nekaj vprašanj o ljudeh iz drugih držav, ki prihajajo živet v Slovenijo. Kaj menite, v kolikšnem obsegu naj Slovenija dovoli priseljevanje ljudi s podobnim narodnostnim izvorom--?
  - Kaj pa ljudem z drugačnim narodnočinstvom prebivalcev Slovenije?
  - V kolikšnem obsegu naj Slovenija dovoli priseljevanje ljudi iz drugih držav zunaj Evrope?
  - Ali menite, da je na splošno dobro ali slabost, da prihajajo živet k nam priseljenci iz drugih držav?
  - Ali menite, da je kulturno življenje v Sloveniji zaradi priseljencev na splošno ogroženo ali obogateno?
  - Ali menite, da je Slovenija zaradi priseljencev iz drugih držav postala bolj ali manj različna od tistih držav?

Neodvisna spremenljivka
gre v stolpec, odvisna pa
v vrstico!

Preprosta analiza podatkov z Nesstarjem

Prikažem lahko opisne statistike in frekvenčno tabelo

Datoteka podatkov [SJM162]³ Slovensko javno mnenje 2016/2 : Evropska družboslovna raziskava

Evropska družboslovna raziskava

Kaj pa ljudem z drugačnim narodnostnim izvorom, kot ga ima večina prebivalcev Slovenije?	Code = Oznaka	Frekvenca	% od vseh	% od veljavnih
mnogim naj dovoli priselitev	1	109	8,3	8,6
nekaterim naj dovoli	2	556	42,5	43,6
zelo redkim naj dovoli	3	457	35,0	35,9
nikomur naj ne dovoli priselitve	4	152	11,6	11,9
Zakrita vrednost (zavnitev)	-1	1	0,1	-
(ne vem)	7	3	0,2	-
Skupaj		1.307	100,0	100,0

Frekvenčna tabela

Kaj pa ljudem z drugačnim narodnostnim izvorom, kot ga ima večina prebivalcev Slovenije?

Mediana	2,45
Povprečna vrednost	2,51
Minimum	1,00
Maksimum	4,00
Standardni odklon	0,81
Vsota	3.200,00
N	1.274
95 % interval zaupanja (minimum)	2,47
95 % interval zaupanja (maksimum)	2,56
99% interval zaupanja (minimum)	2,45
99% interval zaupanja (maksimum)	2,57
Spodnji ročaj na grafikonu kvartilov (Box whisker)	1,00
Prvi quartil	1,88
Tretji quartil	3,14
Zgornji ročaj na grafikonu kvartilov (Box whisker)	4,00

Opisne statistike

Križna tabela

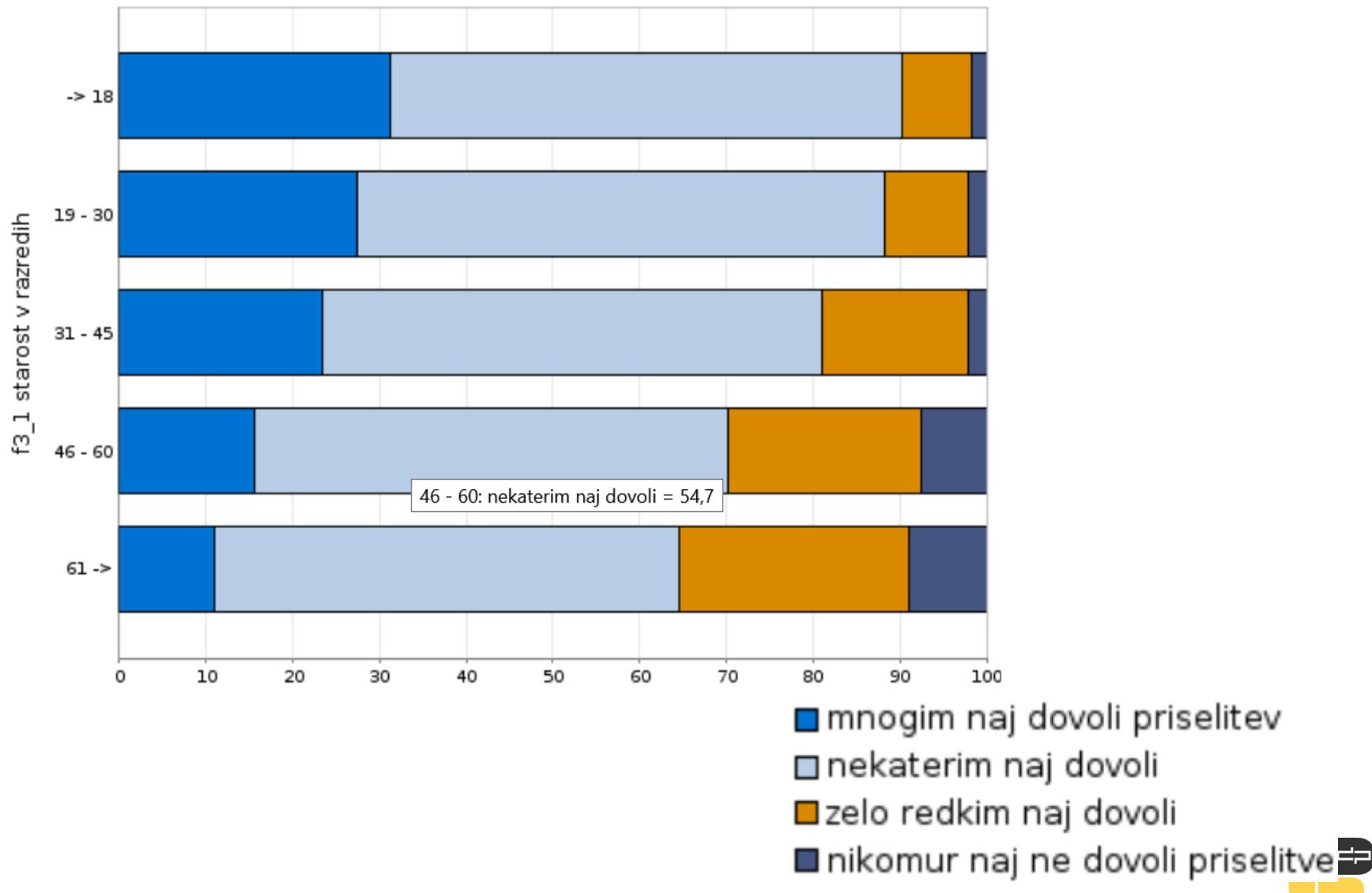
Priseljevanje posameznikov s podobnim izvorom glede na starost anketiranca

f3_1 starost v razredih	-> 18	19 - 30	31 - 45	46 - 60	61 ->	Skupaj
Sedaj pa sledi nekaj vprašanj o ljudeh iz drugih držav, ki prihajajo živet v Slovenijo. Kaj menite, v kolikšnem obsegu naj Slovenija dovoli priseljevanje ljudi s podobnim narodnostnim izvorom--?						
mnogim naj dovoli priselitev	31,1	27,4	23,4	15,6	11,0	18,6
nekaterim naj dovoli	59,0	60,9	57,7	54,7	53,5	56,2
zelo redkim naj dovoli	8,2	9,6	16,8	22,2	26,6	19,7
nikomur naj ne dovoli priselitve	1,6	2,0	2,1	7,5	8,9	5,6
Skupaj	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
N=	61	197	286	360	372	1.276

Kako srečni ste glede na zadovoljstvo z materialnimi razmerami

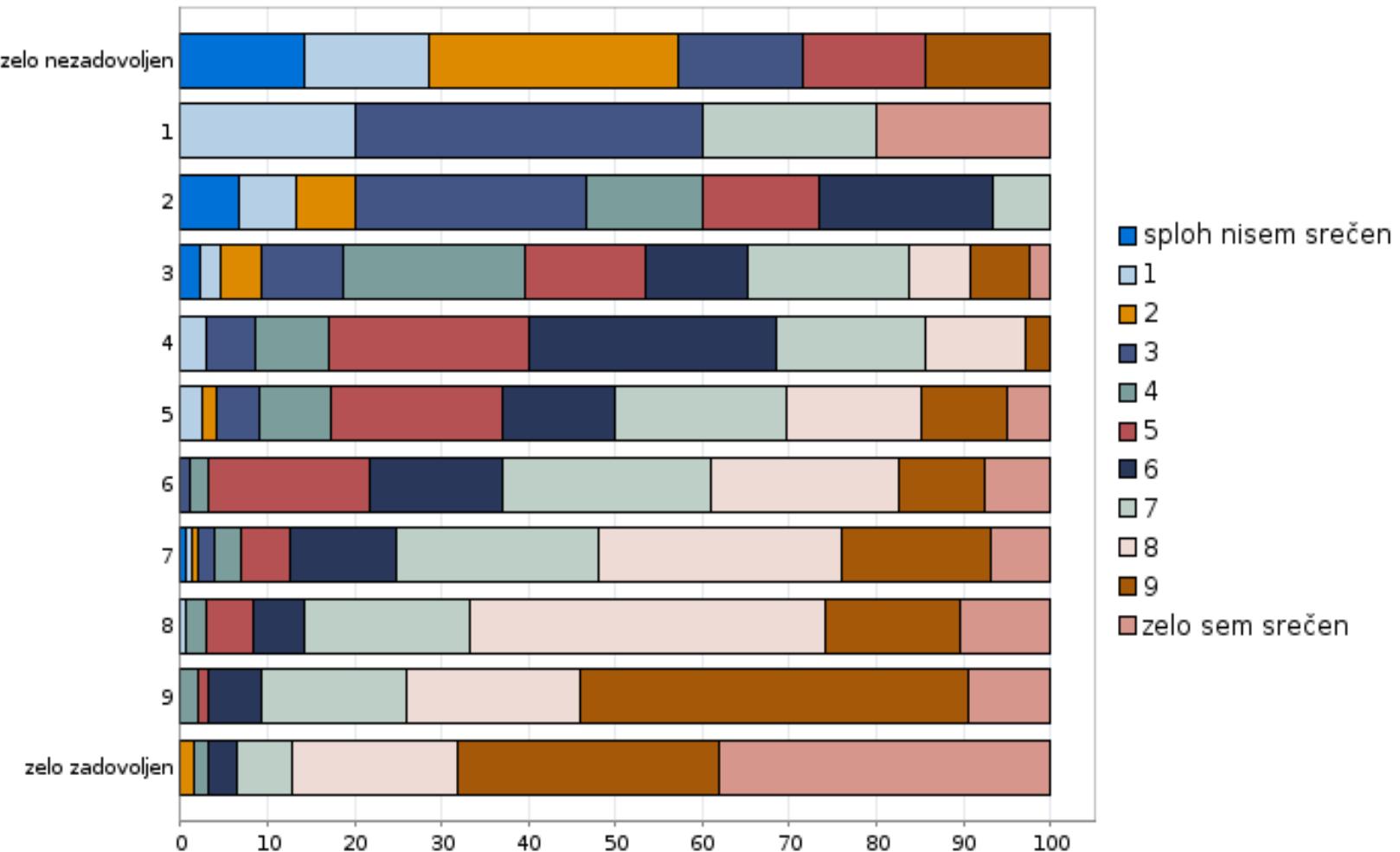
Z3. Zadovoljstvo z materialnimi razmerami:	zelo nezadovoljen	1	2	3	4	5	6	7	8	9	zelo zadovoljen	Skupaj
Z2. Kako srečni ste?												
sploh nisem srečen		14,3	0,0	6,7	2,3	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0
1		14,3	20,0	6,7	2,3	2,9	2,5	0,0	0,6	0,5	0,0	0,0
2		28,6	0,0	6,7	4,7	0,0	1,6	0,0	0,6	0,0	0,0	1,6
3		14,3	40,0	26,7	9,3	5,7	4,9	1,1	1,9	0,0	0,0	0,0
4		0,0	0,0	13,3	20,9	8,6	8,2	2,2	3,2	2,5	2,1	1,6
5		14,3	0,0	13,3	14,0	22,9	19,7	18,5	5,7	5,4	1,0	0,0
6		0,0	0,0	20,0	11,6	28,6	13,1	15,2	12,0	5,9	6,2	3,2
7		0,0	20,0	6,7	18,6	17,1	19,7	23,9	23,4	19,1	16,7	6,3
8		0,0	0,0	0,0	7,0	11,4	15,6	21,7	27,8	40,7	19,8	19,0
9		14,3	0,0	0,0	7,0	2,9	9,8	9,8	17,1	15,7	44,8	30,2
zelo sem srečen		0,0	20,0	0,0	2,3	0,0	4,9	7,6	7,0	10,3	9,4	38,1
Skupaj		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
N=		7	5	15	43	35	122	92	158	204	96	63
												840

Priseljevanje posameznikov s podobnim izvorom glede na starost anketiranca

Kako srečni ste glede na zadovoljstvo z materialnimi razmerami

Z3. Zadovoljstvo z materialnimi razmerami:

Opisne statistike

Datoteka podatkov [SJM162]³ Slovensko javno mnenje 2016/2 : Evropska družboslovna raziskava

Evropska družboslovna raziskava

Sedaj pa sledi ne...ostnim izvorom--?: Kategorije ▾

Opisne statistike: Koliko let je trajalo vaše šolanje bodisi redno ali izredno? Prosimo, izrazite število v celih letih in upoštevajte tudi obvezno izobrazbo.

	Mediana	Povprečna vrednost	Minimum	Maksimum	Standardni odklon	Vsota	Seštevek vrednosti
Sedaj pa sledi nekaj vprašanj o ljudeh iz drugih držav, ki prihajajo živet v Slovenijo. Kaj menite, v kolikšnem obsegu naj Slovenija dovoli priseljevanje ljudi s podobnim narodnostnim izvorom--?							
mnogim naj dovoli priselitev	13,0	13,9	5,0	25,0	3,4	3.265,0	235
nekaterim naj dovoli	12,1	12,6	0,0	25,0	3,3	8.962,0	713
zelo redkim naj dovoli	11,2	11,2	3,0	19,0	3,0	2.816,0	251
nikomur naj ne dovoli priselitve	10,6	9,8	4,0	16,0	2,7	688,0	70
Skupaj	11,94	12,40	0,00	25,00	3,40	15.731,00	1.269

Koliko let je trajalo vaše šolanje bodisi redno ali izredno? Prosimo, izrazite število v celih letih in upoštevajte tudi obvezno izobrazbo.

Opisne statistike

Datoteka podatkov [SJM201]³ Slovensko javno mnenje 2020/1 : Ogledalo javnega mnenja, Življenje in stališča v času epidemije COVID-19

Ogledalo javnega mnenja, Življenje in stališča v času epidemije COVID-19

Z2. Kako srečni ste?: Kategorije

Opisne statistike: Z3. Zadovoljstvo ...alnimi razmerami:

Z2. Kako srečni ste?	Mediana	Povprečna vrednost	Minimum	Maksimum	Standardni odklon	Vsota	Seštevek vrednosti
složen nisem srečen	2,5	3,0	0,0	7,0	2,9	12,0	4
1	4,5	4,0	0,0	8,0	2,5	40,0	10
2	3,2	3,9	0,0	10,0	3,3	35,0	9
3	3,8	3,8	0,0	7,0	2,0	87,0	23
4	5,0	5,3	2,0	10,0	2,2	208,0	39
5	5,4	5,5	0,0	9,0	1,7	436,0	79
6	6,2	6,1	2,0	10,0	1,9	528,0	87
7	7,0	6,7	1,0	10,0	1,8	1.058,0	158
8	7,6	7,4	3,0	10,0	1,4	1.503,0	204
9	8,1	7,8	0,0	10,0	1,7	1.149,0	147
zelo sem srečen	8,2	8,0	1,0	10,0	1,9	642,0	80
Skupaj	7,12	6,78	0,00	10,00	2,07	5.698,00	840

Zadovoljstvo z materialnimi razmerami

Vaja 2

Primerjajmo oceno informiranosti respondentov o koronavirusu glede na (vprašanje **K14**):

- spol anketiranca (**D1**)
- končano izobrazbo (**D3** ali **IZOB**)
- velikost naselja (**D32**)

Kaj opazimo?

Vaja 3

Preglejmo vprašalnik raziskave SJM201.

Izberite dve smiselni spremenljivki (vsaj 1 naj bo iz sklopa o koronavirusu), ju analizirajte, rezultat pa predstavite z grafom.

In ... ne pozabimo CITIRATI

Zakaj?

- Poklonimo se delu nekoga drugega
- Podatke lažje najdemo

Kako?

- Podaj zadosti informacij, da bo moč najti točno določeno verzijo podatkov
- Preveri ali obstaja priporočeno citiranje
- Uporabi enolične identifikatorje (DOI, URN)

Kako citiram to RAZISKAVO?

Hafner Fink, M., Kurdija, S., Malnar, B., Polič, M. in Uhan, S. (2020). Slovensko javno mnenje 2020/1: Ogledalo javnega mnenja, Življenje in stališča v času epidemije COVID-19 [Podatkovna datoteka]. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Arhiv družboslovnih podatkov. ADP - IDNo: SJM201.
https://doi.org/10.17898/ADP_SJM201_V1

Viri podatkov

- Agregirani podatki v obliki tabel so na voljo na spletni strani Statističnega urada Republike Slovenije [SI-STAT](#)
- Mednarodni podatki

Leibniz-Institut
für Sozialwissenschaften

<http://zacad.gesis.org/webview/>

<http://nesstar.ess.nsd.uib.no/webview/>

European *Values* Study

<http://www.issp.org/about-issp/>

<https://www.icpsr.umich.edu/icpsrweb/ICPSR/>

Register repozitorijev

<http://re3data.org/>

- **Področni repozitoriji** – npr. CESSDA arhivi (rezitoriji s področja družboslovja so združeni v konzorciju CESSDA)
<https://datacatalogue.cessda.eu/>
- **Institucionalni raziskovalni repozitoriji** – npr. univerze
- **Splošni repozitoriji** – npr. Zenodo, Harvard Dataverse

Dataverse

- Odprtokodna spletna aplikacija za deljenje, shranjevanje in analiziranje podatkov + samoarhiviranje (dajalci)
- Osnovno ogrodje, ki si ga vsaka organizacija prilagodi za svoje potrebe (grafika, vtičniki, ...)
- Aplikacija bo predvidoma v novem študijskem letu 2022/2023 nadomestila NESSTAR
  - katalog raziskav
  - enak metapodatkovni opis raziskav
  - prenos podatkovnih datotek in gradiv
  - analiza
  - registracija
  - prost pregled metapodatkov
- izobraževanje oz. navodila za uporabo

Zbirka ADP Dataverse

Analiziraj podatke! Deli raziskavo! Prispevaj k znanosti!

 Metrics

75 Downloads

 Contact Share

Zbirka ADP Dataverse

Osrednja zbirka ADP

Odložišče ADP

Search this dataverse...

 Find

Advanced Search

 Add Data Dataverses (3) Datasets (12) Files (4)

Dataverse Category

Organization or Institution (2)

Journal (1)

Metadata Source

ADP Dataverse (14)

Zbirka ADP Dataverse (1)

1 to 10 of 15 Results

 Sort ▾ Odložišče ADP

Sep 16, 2021

Samoarhiviranje in objava v sistemu brez skrbništva.

 Osrednja zbirka ADP (Arhiv družboslovnih podatkov)

Sep 16, 2021

Arhiviranje in objava v sistemu aktivnega skrbništva.

Hvala za pozornost!

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za družbene vede
Arhiv družboslovnih podatkov
Kardeljeva ploščad 5
1000 Ljubljana

Univerza v Ljubljani

cessda eric

 seriss SYNERGIES FOR EUROPE'S RESEARCH INFRASTRUCTURES IN THE SOCIAL SCIENCES